

ВІСНИК

4
(190)
середа
29 квітня
2009

слово ректора

Шановні мої колеги, співробітники СНАУ!

Сердечно вітаю вас з весняними святами – Великоднем, 1 травня та Днем Перемоги! У ці теплі святкові дні хочеться побажати кожному здоров'я й витримки, щастя і родинного затишку, творчої насна-

ги і вітлення в життя всіх задумів.

Весна – це період оновлення, надії і сподівань на краще, і водночас це пора кропіткої праці. Саме навесні закладаються основи нашого добробуту у майбутньому році, і нам, як фахівцям-аграріям, це добре відомо. Зараз настає непроста і дуже відпові-

дальна для нас пора – період вступної кампанії. І від того, наскільки добре і злагоджено ми спрацюємо, залежатиме процвітання університету у майбутньому році. Кожен із вчорашніх школярів – наших абітурієнтів, обираючи для навчання саме СНАУ, повинен особисто переконатися в тому, що наш університет – це дійсно потужний сучасний навчальний заклад найвищого рівня.

Я закликаю кожного з вас відчувати особисту відповідальність за наше майбутнє, пам'ятаючи, що ми – одна команда, і на нас покладена непроста, але благородна місія – виховання висококласних фахівців для аграрного сектору нашої країни.

Переконаний, що разом ми обов'язково досягнемо всіх поставлених цілей, якими б амбітними вони не були.

З весною вас, дорогі колеги!

З повагою
Володимир Ладика,
ректор СНАУ

СВЯТО

Христос воскрес – Воістину воскрес!

Цими урочистими словами привітання сердечно вітаємо всіх вас, дорогі та любі брати й сестри, зі святом зі свят і урочистістю з урочистостей – Воскресінням Христовим!

Протягом Великого посту кожен з нас намагався хоча б на одну ступінь стати ближче до Бога. Ми трудилися духовно і тілесно, допомагаючи своїй душі більше змінитися на краще шляхом покаяння, примирення та доброчинності. Ми звертали й звертаємося до Господа нашого Ісуса Христа в молитвах допомоги нам виконувати по-справжньому заповіді Божі, а також Його святу волю. І кожен з нас на собі відчував підтримку милосердного Творця. Як Господь наш Ісус Христос ніс на собі хрест на Голгофу заради нашого спасіння, так і нам сьогодні допомагає нести наш хрест. І в цей день ми бачимо і знову радіємо з того, що через увесь шлях труднощів і випробувань, і навіть пролиття крові Христової заради нас, людей, Христос переміг зло і зруйнував кайдани пекла, Своєю смертю переміг нашу смерть, «смертю смерть подолав», і Його Воскресіння стало вірною запорукою Воскресіння кожного з нас.

Віднині зрадіємо і звеселимося, о ж и в и м о с я справжнім святом, один одного обіймемо і простимо все Воскресінням. Вельмишановний Володимир Іванович, викладачі, студенти, весь колектив СНАУ, в день Великодня прийміть найкращі побажання успіхів у вашій наполегливій праці та навчанні, родинної злагоди, любові та всього найкращого на «многая і благая лета».

З повагою
настоятель храму
святої мучениці Валентини
ієрей Олексій Радівілов

особистість

Слово про ювіляра: грека вся країна знає

Віхи біографії

Котенджі Геннадій Павлович народився 1 травня 1939 року в місті Маріуполі Донецької області в родині греків.

У 1946-1956 рр. навчався у середній школі №4 м. Маріуполя. У шкільні роки всі літні канікули проводив у бабусі в с. Мангуш, де вільно говорив з нею грецькою мовою.

У серпні 1957 року успішно витримав вступні іспити до Харківського зооветеринарного інституту, який з успіхом

закінчив у 1962 році.

Наукову діяльність продовжив у 1964 році в аспірантурі Харківського зооветеринарного інституту на кафедрі "Скотарство й конярство" під керівництвом академіка ВАСХНІЛ Потьомкіна Миколи Дмитровича. У 1968 році на вченій раді Харківського зооветеринарного інституту успішно захистив кандидатську дисертацію.

З 1968 по 1980 роки працював доцентом кафедри спеціальної зоотехнії, а з 1971 по 1977 роки – деканом зооінженерного факультету Пензенського сільськогосподарського інституту.

З 1980 року доктор с.-г. наук, професор Котенджі Геннадій Павлович працює в Сумському національному аграрному університеті. Дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук успішно захистив у 1989 році на вченій раді Ленінградського сільськогосподарського інституту. Наукові розробки та досяг-

нення професора Котенджі є безцінним внеском до скарбниці вітчизняної та світової науки в галузі тваринництва та зооінженерії.

У 1990 році доктор наук, професор Котенджі Г.П. очолив кафедру технології виробництва продукції тваринництва.

Геннадій Павлович є автором більше 250 наукових праць по тваринництву, в числі яких монографія, підручник для вищих навчальних закладів, має шість авторських посвідчень на винаходи, дві срібні медалі ВДНГ СРСР й України, член спеціалізованих рад по захисту докторських дисертацій у м. Харкові й м. Києві. Під його керівництвом захищено більше 150 дипломних робіт із тваринництва, підготовлено 11 кандидатів наук. Міністерством освіти й науки України нагороджений нагрудним знаком "За наукові досягнення", ветеран праці.

закінчення стор. 2

ювілей

Людина великої душі і серця

Успіх кожного трудового колективу чи не найбільше залежить від керівника. Ось уже більше десяти років колектив коледжу Сумського національного аграрного університету очолює **Петро Пилипович Омельяненко** – висококласний фахівець, людина великої душі і серця. Де б не працював Петро Пилипович, його завжди вирізняли особисті якості: скромність, щире піклування про людей, поєднані з принциповістю і вимогливістю.

У ці весняні дні він святкує свій ювілей – йому виповнюється 60 років.

Життєвий шлях Петра Пилиповича розпочався у сільській родині на Сумщині. Закінчив восьмирічну школу в рідному селі Гринцеве Лебединського району, після якої продовжив навчання в Глухівському технікумі гідромеліорації й електрифікації сільського

господарства ім. С.А. Ковпака та у Сумському державному університеті.

Починав свою трудову діяльність ювіляр у сільському господарстві. Спочатку – електрик-ремонтник у колгоспі, а після служби у лавах Радянської Армії талановитого і сумлінного юнака покликали на керівну роботу. Працював старшим інженером обласного об'єднання «Сільгосптехніка», начальником відділу, заступником голови об'єднання «Облсільгоспэнерго». З 1989 р. – заступник генерального директора ВО «Сумитехенергомонтаж», а з 1992 р. – директор підприємства «Комплектенерго». У 1997 р. призначений директором тоді ще технікуму Сумського державного аграрного університету, де й працює зараз.

Усе життя Петро Пилипович прагнув відповідально ставитись до виконання своїх обов'язків, ніколи не шукав особис-

тих вигод. Коли став керівником, дуже швидко збагнув, що головне у вирішенні будь-якої проблеми – це люди. Тому першим завданням, яке постало перед ним, коли очолив навчальний заклад, стало згуртування трудового колективу. Адже технікум тоді одним із перших в Україні почав реалізовувати принцип ступеневої освіти на практиці і став структур-

закінчення стор. 3

У квітні святкують ювілей:

7 квітня – **Пізняк Тетяна Іванівна**, доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки,

а також **Омельяненко Петро Пилипович**, директор Сумського коледжу СНАУ;
8 квітня – **Бойко Микола Григорович**, слясар-сантехник ГЕСМ;

9 квітня – **Біловол Людмила Вікторівна**, секретар-друкарка загального відділу;

11 квітня – **Головченко Галина Степанівна**, асистент кафедри вищої математики,
а також **Думанчук Михайло Юрійович**, старший викладач кафедри технічного сервісу;

12 квітня – **Волкова Лариса Костянтинівна**, старший викладач кафедри проектування технічних систем,
а також **Денисенко Світлана Олександрівна**, доцент кафедри менеджменту в галузях АПК;

13 квітня – **Гаргаган Лариса Миколаївна**, секретар-друкарка загального відділу;

16 квітня – **Соколович-Алтуніна Юлія Олександрівна**, викладач кафедри іноземних мов;

17 квітня – **Волошина Зоя Михайлівна**, сторож-вахтер лабораторії бджільництва,
а також **Соколовський Роман Олексійович**, викладач кафедри фізичного виховання;

19 квітня – **Потапенко Світлана Іванівна**, старший лаборант центру інформаційних технологій;

20 квітня – **Кубишкіна Інна Миколаївна**, старший викладач кафедри економіки і контролінгу;

28 квітня – **Волошко Тарас Павлович**, старший викладач кафедри тракторів та с.-г. машин;

29 квітня – **Гусєва Людмила Василівна**, прибиральниця головного корпусу.

Вітаємо наших шановних ювілярів, а також всіх співробітників СНАУ, хто святкує свій день народження у квітні, бажаємо їм міцного здоров'я, бадьорості, успіхів та сонячного настрою!

газета

**Вісник
Сумського національного
аграрного університету**

заснована у 1991 році.
Мова видання - українська.
Реєстраційне свідоцтво СМ №376/35-пр від 22 лютого 2007 р.
Редактор: А.Самсоненко
Комп'ютерний набір: О.Мовчан
Верстка: С.Чернойван
м.Суми, вул.Кірова 160 каб.
221 головний корпус
http://www.sau.sumy.ua
Газету набрано і зверстано в інформаційно-видавничому центрі СНАУ

Тираж - 2000 примірників.
Замовлення № від

Слово про ювіляра: грека вся країна знає

закінчення. початок стор. 1

У 2006 році в м. Суми була створена діаспора греків, і професор Котенджі Г.П. був обраний заступником голови. У 2007 році в делегації греків-пенсіонерів він відвідав м. Афіни. Весь час проводить активну роботу з формування груп студентів національного аграрного університету і греків діаспори по вивченню новогрецької мови.

Доктор с.-г. наук, професор Котенджі Г.П. – людина високої культури, великої ерудиції, прекрасний учений і педагог, має заслужений авторитет серед колег університету, студентів і фахівців-тваринників України.

Редакція вирішила поцікавитися, а що ж думають про професора його колеги і друзі...

Остапенко Володимир Іванович, декан біолого-технологічного факультету:

Геннадій Павлович – безперечний авторитет серед студентів та професорсько-викладацького складу.

Він – мій перший помічник серед завідувачів кафедрами. Я не є його учнем чи аспірантом, але дуже багато в чому вчусь у нього. Ніхто не підготував для нашого університету стільки кандидатів наук, як він. Він навіть допомагає іншим

керівникам готувати аспірантів до захисту. Має багату досвід в усьому і з задоволенням щедро ділиться ним. Геннадій Павлович – неперевершений оптиміст, у нього завжди море ідей. А при цьому має високий рівень виконавчої дисципліни. І взагалі – дуже товариська людина й гарний друг.

Рубцов Ігор Олександрович, заступник завідувача кафедри спеціальної зоотехнії:

Геннадій Павлович – справжній наставник. Я був його першим аспірантом на нашій кафедрі (у 1992-му році). До нього можна підійти з будь-яким питанням: не лише професійним, але й особистим. Він дуже любить працювати з молоддю. Ще не було випадку, коли Геннадій Павлович кому-небудь відмовляв. На нього можна покластися у будь-якій справі. Він надійна та щира людина. Не секрет, що за національністю він грек, який піклується про своїх земляків на Сумщині: організував сумську грецьку діаспору, де всі бажаючи можуть вивчати рідну культуру, мову. Сам Геннадій Павлович теж подорожував до Греції. Він взагалі дуже легкий на підйом – завжди із задоволенням їздить у будь-які від'їзди. Невгамовний працівник: його зусиллями започаткова-

ний та працює підготовчий клас для майбутніх абітурієнтів СНАУ у місті Шостка, в якому викладають за університетськими програмами підготовчих курсів.

А який гарний він батько та дідусь! А зараз вже й прадідусь!

Ладика Любов Миколаївна, старший викладач кафедри технології виробництва продукції тваринництва:

Геннадій Павлович – людина, з якою легко працювати. Я прийшла працювати до СНАУ у 1991 р. на посаду асистента, коли Геннадій Павлович тільки-но став професором, керував кафедрою та викладав на економічному факультеті тваринництво, а практичні заняття за ним вела я. Так склалося, що протягом близько п'ятнадцяти років ми працювали у парі: багато спілкувались, я радилась з ним по багатьох професійних питаннях, а він, натомість, запрошував мене на екзамен, часто погоджував зі мною спірні питання. Вимогливий, працелюбний, доброзичливий, завжди відкоригує, пояснить, підтримає. Коли хтось із молодих викладачів хворів, він завжди підміняв, не зважаючи на професорський статус. Геннадій Павлович – людина, яка ніколи не сидить на місці, завжди в роботі. Не дивлячись на вік, кожного року випускає аспірантів, готуючи кандидатів наук для рідного університету. Йому притаманні такі риси характеру, як принциповість, бажання в усьому дійти до суті, відкритість, порядність. Ніколи не було в нього зверхності чи небалості до справи та людей. А зараз, коли в країні скрутні часи, Геннадій Павлович допомагає своїй старшій сестрі, піклується про свою родину.

Левченко Ірина Володимирівна, доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва:

Геннадій Павлович – закохана у життя, велелюбна людина. Його любові вистачає на всіх: колег, аспірантів, студентів, друзів, свою

справу...

Шарганов Володимир Миколайович, доцент кафедри розведення та селекції тварин:

Геннадій Павлович – людина, з якою ми об'їздили у від'їздах пів-України. І взагалі-то стільки, скільки подорожує він, мало хто подорожує, звідси приказка "Грека всякий знає". Гарний товариш, душа компанії, любитель сауни, учасник змагань з баскетболу та волейболу, настільного тенісу. А те, як він декілька років тому брав участь в університетській художньої самодіяльності, танцюючи партію султана в оточенні гарему, пам'ятають до сих пір!

Василенко Галина Петрівна, завідувача музеєм історії СНАУ:

Геннадій Павлович – джентльмен, галантна, елегантна, ввічлива, уважна, акуратна, пунктуальна, щедра людина.

Для мене він не просто співробітник та колега, а близький друг нашої сім'ї ще з 80-х років. Він, мабуть, єдина людина, яка не забуває про жодне родинне свято та поздоровляє усіх членів сім'ї, де б вони не були. Цінує дружбу та відданість. Геннадій Павлович – гарний господар, майструє все своїми руками, може, наприклад, сам зробити ремонт, прекрасно готує, особливо м'ясо по-грецьки та салати, відданий сім'янин – має сина, двох онуків та правнучку. Він зник ділитися усім не тільки з близькими, але й з друзями, колегами. Наприклад, для музею СНАУ він передав із особистого архіву годинник, який йому подарували друзі у 1961 році в день захисту дисертації, а також багато авторських свідоцтв, дипломи, срібні медалі тощо. Геннадій Петрович – людина, яка сама відбулася та допомогла відбутися багатьом іншим людям.

З колегами та друзями професора спілкувалася Лариса Самсоненко

державне свято

9 травня - День Перемоги

Війна... Хоч і кажуть «Si vis pacem, para bellum» (хочеш миру – готуйся до війни), але, як би до неї не готувалися, вона завжди починається зне-нацька, раптово, перевертаючи, ламаючи усталене мирне життя. І коли голос диктора Левітана, лунаючи з кожної радіоточки, сповіщає про те, що розпочалася війна, здається, ніби зупиняється серце – такий холод і жах обіймають його. На щастя, нашому поколінню не довелося (і, сподіваємося, не доведеться) пережити таких моментів, про це ми знаємо тільки з кінофільмів та художньої літератури.

У 1941 році розпочалася найстрашніша, найкривавіша війна ХХ сторіччя – Велика Вітчизняна. Напевне, немає в нашій країні жодної сім'ї, якої б не торкнулася війна, приносячи горе, біль і сльози.

Заради Перемоги, заради того, щоб ми могли щасливо й мирно жити на своїй землі, заги-

нули мільйони людей. Історики називають різні цифри, але й досі достеменно невідомо, скільки ж їх полягло на полях битв.

Отже, не дивно, що в Україні 9 Травня – це все-народне свято, день нашої немеркнучої військової слави, вшанування пам'яті загиблих та віддання почесностей героям-ветеранам. Це свято декількох поколінь, що об'єднує батьків, дітей, онуків та правнуків.

Тож, вельмишановні наші ветерани, дозволяйте низько вклонитися вам за вашу мужність, само-відданість, за те, що, не схиливши голови перед ворогом, ви такою дорогою ціною відстояли країну і світ від фашистської навали і стали переможцями у цій жорстокій війні. Ми вітаємо вас зі святом і бажаємо довгих років життя, міцного здоров'я, любові й поваги оточуючих вас людей, сімейного затишку та добробуту!

особиста думка

Священна перемога

Щорічно напередодні славних дат країна віддає данину пам'яті та поваги своїм захисникам. Лунають промови біля пам'ятників загиблим. Звучать клятви: "Ніхто не забутий, ніщо не забуте!" Упорядковуються військові поховання, пам'ятники. Вшановуються сивочолі ветерани, яких стоє все менше і менше з нами поруч. У річницю визволення Батьківщини від німецько-фашистських загарбників на по всій країні схиляють голови у хвилині мовчання небайдужі співвітчизники, яким болить пам'ять про загиблих захисників Вітчизни.

Швидко летить час. У пам'яті стираються спогади про минулі роки. Все менше стоє серед нас ветеранів Великої Вітчизняної війни...

Ми живемо в складні часи, коли переглядаються багато цінностей, руйнуються стереотипи, дехто намагається переписати історію. Але великий подвиг нашого народу житиме у віках. Велика шана воїнам-визволителям, які врятували

не тільки нашу країну, вони врятували світ, визволивши всю Європу, до якої ми зараз так прагнемо, від фашистської навали!

Вшанування полеглих за Батьківщину – чи не священний обов'язок кожного народу, те мале, чим ми можемо висловити свою безмірну вдячність за їх подвиг? Пам'ять про Велику Вітчизняну війну – це не пережиток радянської ідеології. Це ті засади, на яких виховані і покоління, що живуть нині. Якщо хочете – це національна ідея нашого народу – ідея торжества правди, ідея неминучої перемоги у справедливій війні.

Для мене немає сумніву, Перемогу в якій війні ми святкуємо. Війна, на якій воювали і віддавали свої життя за наше життя і наше майбутнє наші батьки, – завжди буде Великою Вітчизняною. Будемо ж гідні їх подвигу. З Великим святом Перемоги!

Ігор Тарасенко

28 квітня - Всесвітній день охорони праці

Піклуючись про людей

Починаючи з 2003 року, наприкінці квітня світова спільнота щорічно відзначає Всесвітній день охорони праці. У такий спосіб Міжнародна організація праці привертає увагу громадськості до масштабів проблеми, а також того, яким чином створення і просування культури охорони праці може сприяти зменшенню показників смертності на робочому місці.

Ідея проведення Всесвітнього дня охорони праці бере початок від Дня пам'яті, уперше проведеного американськими й канадськими трудящими в 1989 році на згадку про загиблих працівників і потерпілих на роботі.

У цей день більш ніж у ста країнах світу проводяться заходи, спрямовані на залучення уваги громадськості до невирішених проблем охорони праці.

Відповідно до Указу Президента України в рамках всеукраїнських заходів в Сумському НАУ буде проведений Тиждень охорони праці з нагоди Всесвітнього дня охорони праці, тема якого у 2009 році – «Життя та здоров'я на робочому місці – основне право людини».

За розпорядженням ректора СНАУ створена комісія по проведенню тижня охорони праці у наступному складі: Тицький В.І., головний інженер; Лісненко В.І., начальник відділу охорони праці; Галенін В.П., голова профкому; Нестреляєва Н.О., директор студмістечка; Осадча С.В., спеціаліст відділу охорони праці.

Протягом тижня комісією буде проведена інформаційно-роз'яснювальна робота щодо проведення тижня, а також організована та проведена перевірка підрозділів університету щодо стану виробничих приміщень та робочих місць, відповідності їх вимогам нормативних актів, справності робочого інструменту, належного санітарного стану побутових приміщень, наявності та працездатності вентиляційних систем, проведення атестації робочих місць за умовами праці тощо.

До 8 травня 2009 року комісією будуть підведені підсумки тижня та визначені кращі серед підрозділів, посадових осіб та працівників

Людина великої душі і серця

закінчення. початок стор. 1

ним підрозділом Сумського державного аграрного університету. Треба відзначити, що під керівництвом Петра Пилиповича колектив успішно впорався з цим непростим завданням. Сьогодні ж біля 80% випускників коледжу щороку продовжують навчання у Сумському національному аграрному університеті. Якість їхньої фахової підготовки і виховання високо цінується викладачами університету і роботодавцями.

Другою проблемою, яку потрібно було негайно вирішити, стало радикальне оновлення матеріально-технічної бази навчання. Було реконструйовано тепломережу, відремонтовано актовий, читальний, спортивні зали та зроблено багато інших робіт.

Петро Пилипович постійно наполягав на запровадженні новітніх технологій навчання і виховання, комп'ютеризації навчального процесу та підрозділів коледжу. Треба відмітити, що, хоч це питання в основному і вирішене, але воно завжди залишається у полі його зору. Про рівень навчально-виховної роботи коледжу свідчить і той факт, що протягом десяти років коледж СНАУ знаходиться в першій п'ятірці кращих аграрних навчальних закладів І-II рівнів акредитації. Як досвідчений керівник, наш ювіляр швидко збагнув сучасну освітняську істину – «Хочеш підготувати конкурентноспроможного фахівця – готуй його ще зі школи». Ось і працює система підготовчих курсів, яка була започаткована у коледжі саме з ініціативи Петра Пилиповича, і яка довела свою ефективність. Для випускників цих курсів розроблена система пільг при прийомі на навчання. І це дає свої позитивні результати.

Першочерговою увагою директора коледжу завжди є формування особистості студента, яке, на його тверде переконання, почина-

ється з поваги до молодої людини, щирої зацікавленості її інтересами, її долею. Тільки відчувши таке ставлення до себе, студент розкривається як особистість. «Не загубити жодну молоду людину!» – ось педагогічне кредо Петра Пилиповича. І треба сказати, що студенти платять йому щирою повагою і любов'ю.

Часті гості у кабінеті директора – члени студентського самоврядування. Навчально-виховна робота, організація студентського дозвілля, трудове виховання, спортивно-масова робота – це далеко не повний перелік тих справ, якими займається студентське самоврядування. Саме у цих, здається, буденних справах формується найголовніше – громадянська позиція молодої людини, її небайдужість до долі рідного села, міста, країни.

Щиро радіє Петро Пилипович успіхам спортсменів коледжу, кожному виступу учасників художньої самодіяльності. Це предмет особливої його гордості і піклування, це своєрідні візитні картки навчального закладу. Тож і не дивно, що успіхам на спортивних аренах і мистецьких сценах студентство коледжу, у першу чергу, завдячує керівникові.

У коледжі склалися міцні традиції організації навчально-виховного процесу, які передаються від старшого покоління педагогів до молоді, водночас оновлюючись і вдосконалюючись. У навчальному закладі плідно працюють представники старшого покоління Самойленко А.М., Струкова Г.П., Ярмоленко Г.І., Таранець А.М., Зайцев В.А. Своєрідною ланкою, що пов'язує ініціативність молоді з досвідом та давніми освітніми традиціями коледжу, виступає Петро Пилипович.

Дуже старанно й об'єктивно підходить він до зростання фахового рівня кожного викла-

дача. Це непростий процес, що вимагає терпіння, уваги, педагогічної коректності, наполегливості. Подаючи приклад колегам, Петро Пилипович регулярно бере участь у всіх семінарах, нарадах, науково-практичних конференціях, – одним словом, встигає побувати всюди, де можна взяти хоч крупицю педагогічного досвіду. Такий підхід дає свої результати: багато викладачів коледжу одержали наукові ступені й зараз працюють в різних університетах нашої країни, не забуваючи про свою alma mater. І кожного року їх число зростає... Одне дуже турбує Петра Пилиповича: «ставши на крило», тобто одержавши науковий ступінь, молоді науковці, як правило, покидають рідний коледж через різницю в оплаті праці. Такі умови, на жаль, створила для них наша держава. І змінити їх можна тільки на загальнодержавному рівні.

Гордість коледжу – випускники. За роки існування навчального закладу він випустив тисячі висококваліфікованих спеціалістів. І нині важко знайти агропромислове підприємство, організацію або установу не тільки на Сумщині, але й у сусідніх областях, де б не працювали випускники коледжу СНАУ. Регулярно з'їжджаючись на зустрічі, випускники обов'язково запрошують до себе директора. Одні, щоб почути про проблеми і перспективи розвитку навчального закладу і дізнатись, як краще сюди направити своїх дітей, а часто й онуків; інші – щоб подякувати Петру Пилиповичу за науку життя, яку одержали від нього, одержати пораду щодо вирішення життєвих і виробничих проблем. І кожен з них не залишається обділеним увагою. Тому і

йдуть до нього люди.

... Швидко сплинув час. Здавалось, учора ще була школа, армія, перша любов, навчання, перша робота, хвилювання перед прийняттям самостійного рішення. І обов'язково – висока планка у будь-якій справі. За своїм характером Петро Пилипович – максималіст, який обов'язково досягне поставленої мети. І роботу над цією метою починає завжди з себе. Мабуть, за це його поважають люди. А ще за людяність, і нелицемірну повагу і турботу. Тому зараз, коли настав час підведення підсумків важливого етапу життя, можна сміливо сказати – жив і працював не даремно! Але попереду – нові плани, нові завдання. Їх обов'язково ще треба виконати!

В. А. Гриценко,
голова ЦМК професійних
дисциплін економічного циклу
коледжу Сумського НАУ

23 квітня – Всеукраїнський День психолога

Знавці людських душ

Знаменитий психолог минулого сторіччя Жан Піаже передвіщав, що у XXI сторіччі психологія стане провідною наукою. Судячи з усього, його прогноз починає справджуватися... І дійсно, в наш стрімкий час суцільних стресів так хочеться інколи отримати пораду, і не просто дружню, а професійну. Всього цивілізований світ в таких випадках звертається до психологів. Ось і в нашій країні популярність цієї професії стрімко набирає обертів. Наш університет, йдучи в ногу з часом, теж має власну психологічну службу. З питаннями про роботу психолога взагалі і завдання, які вирішує цей підрозділ в СНАУ, ми звернулися до завідувачої психолого-медико-педагогічної консультацією Ірини Анатоліївни Красулі.

Ірино Анатоліївно, за Вашими спостереженнями, як люди ставляться до психолога? Чи немає якогось страху чи сорому, як перед лікарем?

Насправді ставлення вкрай різноманітне. Деякі люди сприймають психолога абсолютно як лікаря, не відчувачи різниці між психологом і психіатром, а отже вважають навіть образливим для себе пропозицію звернутися до нього. Інші, навпаки, переконані, що варто лише прийти до психолога – і всі проблеми будуть вирішені самі собою, без жодних зусиль. Для таких людей психолог – це хтось на кшталт шамана, ворожки чи доброї феї. Але все ж такі люди починають розуміти, що психологічна допомога є одним із найбільш поширених і дієвих методів вирішення як особистих, так і колективних проблем.

З іншого боку, на жаль, далеко не всі на пострадянському просторі усвідомлюють важливість роботи психолога. В їх «картинці світу» не завжди має місце розуміння того, чим конкретно займаються ці фахівці.

Дійсно, одним з найбільш розповсюджених стереотипів є впевненість у тому, що здоров'ю людини у психолога робити нічого...

Так, ця проблема дійсно існує, і вона пов'язана, як я вже зазначала, з хибним отождоженням психолога і лікаря. Слід чітко усвідомлювати суттєву різницю між психологом і психіатром, беручи до уваги те, що безпосередньо психолог не займається порушеннями в роботі психіки. Допомога, яку він може надати, полягає у визначенні проблеми (внутрішній чи міжособистісний конфлікт, неадекватна самооцінка, страх, неспроможність розібратися у системі пріоритетів і т. ін.) і пошуку шляхів її вирішення. Важливо усвідомлювати також, що психолог не запропонує вам готових рішень, від допомоги розібратися в суті проблеми (а інколи – взагалі цю проблему побачити) і знайти конструктивний метод її усунення.

А чи справді є необхідність у діяльності психологічної служби університету чи це просто «модна фішка», атрибут будь-якої сучасної організації?

Робота психологів в університеті має широке, не менш складне, ніж в інших установах, поле діяльності, оскільки психологічні проблеми, з якими стикаються викладачі та студенти, досить різноманітні. Це й адаптація до навчання в нових умовах, і формування психологічної готовності до майбутньої професії, і безліч особистісних проблем.

Які ж конкретно завдання стоять перед психологічною службою СНАУ?

Основні наші завдання тісно пов'язані з завданнями підготовки висококваліфікованого фахівця, що не лише володіє необхідним обсягом теоретичних знань, практичних умінь та навичок, а й має необхідні професійно значущі якості, котрі дають йому

зможу успішно адаптуватися до майбутньої діяльності, прагнути фахового і особистісного удосконалення, тобто, бути професіоналом, що не зупиняється у своєму розвитку.

В яких основних напрямках ви працюєте?

Основними напрямками нашої роботи є психодіагностична робота серед студентів, як індивідуальна, так і загальна, всеуніверситетська, яка передбачає проведення різноманітних опитувань, що є своєрідним зв'язком між вихованнями та адміністрацією для глибшого взаєморозуміння між ними. Також психокорекційна робота серед студентів та консультативна робота на замовлення студентів та викладачів. Велике значення має і просвітницька робота з роз'яснення актуальних проблем та методів психології. Тим паче, що студентів дійсно цікавить інформація про світ стосунків у колективі, сім'ї, між друзями та ін.

Отже, робота психологічної служби, що покликана підвищувати нашу психологічну культуру, сприяти психологічній підтримці навчально-виховного процесу та допомагати у розв'язанні різноманітних особистих і професійних проблем, що мають психологічне підґрунтя, є вкрай актуальною і надзвичайно важливою для нашого університету.

Ми дякуємо Вам, Ірино Анатоліївно, за Вашу важливу працю і за цю цікаву розмову. Користуючись нагодою, вітаємо Вас та Ваших колег з професійним святом та бажаємо натхнення у роботі та подальших успіхів!

Розмовляла Олена Мовчан

захід

Вдалий майстер-клас

На базі Сумського національного аграрного університету 15 квітня силами працівників лабораторії вихідного матеріалу картоплі кафедри біотехнології та фітофармакології проведений майстер-клас з підготовки та садіння картоплі, який супроводжувався демонстрацією сортів. Цим започаткована серія майстер-класів з основних етапів вирощування картоплі. Активну участь в підготовці проведення дійства взяв декан агрономічного факультету кандидат біологічних наук Коваленко І.М. Для висвітлення заходу в засобах масової інформації ним були запрошені Сумське обласне телебачення, телебачення «Академ ТВ», кореспонденти газети «Ваш шанс», представники обласної державної адміністрації та інші.

У процесі показу висвітлені основні етапи підготовки до садіння картоплі і процесу садіння: підготовка ґрунту до садіння, підготовка садивного матеріалу і технології садіння. У короткому вступі висвітлена роль картоплі в забезпеченні важливим продуктом харчування населення Землі і, зокрема, України.

Вказувалося, що, враховуючи біологічні особливості культури, далеко не всі ґрунти придатні для її вирощування. Водночас, виконання певних заходів дозволить практично всі ґрунти зробити придатними для вирощування культури. Особлива увага приділена визначенню сплосі ґрунту як основному фактору, що регламентує строки садіння. Практичний показ визначення сплосі ґрунту викликав жвавий інтерес присутніх. Велика увага звернута на особливість підготовки ґрунту для садіння картоплі з урахуванням специфічності агрокліматичних зон, зокрема східного регіону України.

Особливий акцент зроблений на виборі сортів і підготовці садивного матеріалу. Виділені фактори, які в найбільшій мірі

впливають на величину урожаю. В першу чергу це стосувалося відбору бульб для садіння і необхідності виконання обов'язкових заходів з їхньої підготовки: пророщування і озеленення. Висвітлені варіанти проведення цих робіт, включаючи останні наукові дослідження в цьому напрямку – використання для пророщування і озеленення садивних бульб поліетиленових мішків.

Жваву зацікавленість викликали способи та схеми садіння картоплі. В процесі практичного показу висвітлені найрізноманітніші варіанти звичайного і гребеневого способів садіння, які дозволяють успішно виконувати процес на ділянках будь-якого розміру, конфігурації тощо. Демонстрація супроводжувалася використанням малагабаритної техніки або ручної праці. Дані конкретні рекомендації щодо строків садіння, глибини загортання бульб, площі живлення залежно від способів садіння, біо-

логічних особливостей сортів тощо. По кожному з етапів підготовки і садіння картоплі виникали численні питання, на які давалися конкретні відповіді. Відбувся жвавий обмін думками, досвідом. Жоден з учасників майстер-класу не залишив демонстраційну площадку, не отримавши консультації з питань вирощування картоплі.

А.А. Подгаєцький,
директор інституту
підсвідомості
освіти та дорадництва

Не лише навчання ...

Нещодавно (з 13 по 17 квітня) пройшов тиждень виховної роботи на біолого-технологічному факультеті. В його рамках студенти відвідували музеї м. Сум, фотовиставки, концерти, спектаклі, переглянули кінофільм "Тарас Бульба", світова прем'єра якого відбулась цими днями. Був проведений круглий стіл на тему "Українське козацтво: історія і сучасність". Його організували самі студенти БТФ, які є членами громадського об'єднання "Українське реєстрове козацтво" – Шелудько Дмитро, Василенко Андрій та Сисой Артем. Серед запрошених був перший родник сумського полкового отамана Гончаренко Антон, який три роки тому закінчив наш факультет і отримав кваліфікацію "магістр". Було приємно дивитись на цих дужих хлопців у військовій формі та послуухати їх. Захід відвідав ще один справжній козак, але без форми – це Бойко Олександр, працівник виховного відділу СНАУ.

Він дав ґрунтовний науковий коментар і висловив своє бачення перспектив цього руху.

На виставці "Наші захоплення" представили свої доробки кілька студентів: Петренко Сергій – прекрасні вироби з бісеру, Гроїца Дмитро – малюнки, Сечейко Юлія – в'язання. Була експонована і нумізматична колекція, автор якої побажав залишитись невідомим. Цікавою була і фотовиставка "Студенти за кордоном", організована кафедрою іноземних мов.

Гра "Що? Де? Коли?" між командами студентів ("Башта блазнів") та викладачів ("Патриції") показала, що наші студенти не даремно посідають призові місця у різноманітних інтелектуальних конкурсах в Сумах та по Україні в цілому. Викладачі (а це були Соколов Юлія Олександрівна, Курінний Олексій В'ячеславович, Приходько Микола Федорович та Денисенко Анатолій Егорович) програли студентам (Бульченко Ігор, Мартинова Світлана, Дігтярьов Андрій та Химченко Олександр) з пристойним рахунком 19:24. Організував та провів цю гру

студекан Ніколюк Олександр.

Як завжди, цікавою була зустріч студентів з настоятелем храму св. Валентини О. Олексієм, який напередодні Великодня нагадав про вічні істини, про традиції святкування Пасхи в Україні та роль духовності в сучасному непростому житті.

Протягом п'яти днів студенти факультету по курсах брали участь у Днях довкілля, завдяки чому територія університету стала ще більш привабливою.

У гуртожитку №3, де мешкають студенти БТФ, був проведений конкурс на кращу кімнату. Було важко визначити одного переможця, тому комісія віддала перше місце кільком кімнатам. Звісно, це були кімнати дівчат.

Завершився тиждень великим концертом у студентському клубі. Участь у ньому взяли як студенти, так і викладачі.

А.Є. Денисенко,

заступник декана з виховної роботи

Декан

Декан – не должность, а призвание –

Полет души, природы дар.

Он открывает путь к познанию –

Маяк студентов, их радар.

Декан обязан быть артистом

И дирижером, баянистом,

Психологом, порой солистом

И знатоком-специалистом.

Декан – фундатор факультета:

Пророк, судья, его отец.

Всегда он в поисках ответа:

Где здесь начало, где конец.

Ученый, практик, воспитатель,

К студентам добрый или строг;

Он реалист, всегда мечтатель...

Помочь студентам – его долг.

Декан не может быть ленивым,

Всегда он там, где его ждуть;

Не алчный, мелочный, баянистый...

Он не сухарь, но и не шут.

Декан всегда влюблен в студентов,

Но это должностной секрет.

Он не любитель комплиментов,

Студент – его приоритет.

Он не начальник, а коллега,

Кумир студентов разных лет.

Для многих альфа и омега,

Романтик, педагог, поэт.

Декан садовник и ваятель,

Художник, скульптор и писатель...

Выпускники – его награда,

Плоды ухоженного сада.

Не может быть деканом тот,

Кто позабыл, зачем учился.

Кто тормозит круговорот

И позабыл, кем он гордился.

О.В. Кротов

Свідомий громадянин – сильна держава

Сьогодні, в умовах відсутності чітко окреслених ціннісних орієнтирів, сучасне суспільство переживає духовну кризу, яка, в першу чергу, позначається на стані моральної свідомості молоді. В результаті перевороту ієрархії цінностей можемо констатувати проблему актуалізації внутрішнього конфлікту моральних, з одного боку, і прагматичних цінностей особистості, з іншого. Активна громадянська позиція громадянина є запорукою його благополуччя та стійкого розвитку держави. Це підтвердили учасники засідання круглого столу «Свідомий громадянин – сильна держава», яке відбулося 16 квітня на базі юридичного факультету СНАУ. Захід провів Лабораторією практичного права на виконання Програми правової освіти населення на 2007-2009 роки в рамках тижня правових знань в Сумській області «Вчимося бути справжніми громадянами».

Метою засідання круглого столу стало обговорення питань свідомої громадянської позиції молоді як фактору формування розвинутої Української держави.

У заході взяли участь заступник начальника Головного управління зв'язків із громадськістю Сумської обласної державної адміністрації Шкурат Іван Вікторович, представники громадських організацій – Бойко Олександр Миколайович (Центр дозвілля молоді Сумської міської ради), Гуменний Микола Вікторович (Всеукраїнська громадська організація «Національний студентський союз»), Сахнюк Георгій Валентинович (Сумський обласний комітет молодіжних організацій), Товстуха Анна Вікторівна (Сумська обласна молодіжна громадська організація «Студентське братство Сумщини»), викладачі та студенти юридичного факультету.

Присутні обговорили питання діяльності громадських організацій як чиннику формування активної громадянської позиції молоді, українського націоналізму та патріотизму, аналізували моральні орієнтири та цінності сучасної молоді, а також торкнулися питань формування громадянського суспільства, мови, правової культури. В результаті учасники заходу прийшли до наступних висновків.

Визнати першочерговими пріоритетами в духовному й соціально-економічному розвитку освіті й науку як основу розвитку інтелектуального потенціалу держави, що забезпечить перехід України від існуючого індустріально-споживачького суспільства до інформаційного суспільства та суспільства стійкого розвитку. Національний людський капітал разом із духовно-моральними цінностями, природними багатствами й внутрішніми інвестиційними ресурсами країни – це наші рушійні сили на шляху до гідного культурного життя в глобалізованому світі, спрямування яким має дати національна державницька ідеологія й стратегія розвитку українського суспільства.

Визнати національну культуру та національну ідеологію провідними чинниками стратегії розвитку українського суспільства на засаді моральної волі людини, яка спрямовує людину на подолання стереотипів споживачства, на духовний рівень саморозвитку, спонукає до самостійного досягнення морального ідеалу.

Національна державницька ідея, ідеологія й стратегія повинні стати триєдиним мобілізуючим концептом для всієї України. Для консолідації українського суспільства необхідно передусім розпочати створення єдиного національного культурно-інформаційного поля, засобами формування якого мають стати потужні українськомовні ЗМІ та інші інформаційні джерела, які забезпечуватимуть високоякісну інформацією весь український соціум і поширюватимуть достовірну інформацію про Україну в світі.

Лабораторія практичного права виражає вдячність учасникам заходу за активну участь.

Олександр Одинець,

студент 4 курсу юридичного факультету

конкурс

На шляху до фахових вершин

Високоінтелектуальна, духовно багата, з чітко визначеними життєвими орієнтирами, сформованими гуманістичними позиціями, прагматичними і раціональними поглядами на досягнення визначеної мети молода людина сьогодні зустріне далеко не в кожній університетській аудиторії.

Тому сучасний підхід до роботи зі студентами вимагає урізноманітнення, пошуку нових методів щодо формування не просто висококласного спеціаліста, а й гармонійно розвинутої особистості з достатньо високим рівнем соціального, емоційного і, звичайно, фахового інтелекту.

Переслідуючи саме таку мету, департаментом аграрної освіти, науки та дорадництва, науково-методичним центром Мінагрополітики України, – які завжди є провідниками інноваційних освітніх технологій, – було запропоновано та проведено серед студентів вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації конкурс «Кращий студент року».

Конкурс передбачає визначення переможців у чотирьох номінаціях, відповідно до галузей знань: «Суспільні науки», «Природничі науки», «Економічні науки», «Технічні науки».

На першому етапі цього заходу, що проходив безпосередньо в кожному ВНЗ, були виявлені обдаровані молоді люди. Потім учасників конкурсу чекало інтелектуальне змагання на регіональному етапі, який відбувався у визначених базових навчальних закладах. Одним із них був Сумський національний аграрний університет, де змагалися кращі інтелектуали шести вишів. Три години цікавої, зосередженої, вдумливої роботи над запропонованими конкурсною комісією завданнями... І це не тільки випробування власних фахових знань і здібностей, а й знайомство з іншим (але подібним) навчальним закладом, спілкування з

новими людьми, пізнання ще невідомого, ну і, звичайно, крок уперед, до само-реалізації, самодосконалення.

І от відбувся фінальний етап – боротьба серед найрозумніших. Переможцями стали найдостойніші – справжні інтелектуальні лідери АПК. Приємно зазначити, що серед призерів є і студенти нашого університету: в галузі «Економічні науки» Олександр Химченко став четвертим; у номінації «Суспільні науки» Олександр Одинець посів третє місце, ну а перемогу (I місце) у номінації «Суспільні науки» здобув студент біолого-технологічного факультету Ігор Бульченко.

Звичайно, як будь-яка нова справа, організація інтелектуального конкурсу потребує удосконалення на окремих етапах та моментах його реалізації, тому на черговому засіданні науково-методичної комісії з питань виховної роботи були заслухані зауваження та пропозиції щодо змін до Положення про конкурс. Маємо надію, що вони будуть внесені і сприятимуть досягненню головної його мети – підвищення рівня професійної і гуманітарної підготовки студентів.

Оксана Мусієнко,
начальник відділу виховної та культурної роботи

державне свято

1 травня - День міжнародної солідарності трудящих

Для людей старшого покоління це свято, як і раніше, символізує трудову солідарність, для молоді - весняний розквіт, радість і щастя.

Мир, Праця, Травень - скандували наші діди на першотравневих парадах на честь 1 травня, Дня міжнародної солідарності всіх трудящих. Час іде, змінюється світ, але свято не втратило своєї актуальності, і традиція його святкувати не пропала. Для сучасного покоління це, передусім, - майівки, можливість побути з друзями та близькими людьми на природі, помилуватися її весняним розквітом. Це теплі промінчики сонця, пробудження землі від зимового сну, перші весняні квіти і листочки на деревах. Час надій і сподівань на краще. У травні навіть невиліковні песимісти мимоволі починають всміхатися. Легенький теплий вітерець, перша

яскрава зелень - і квіти, квіти, квіти...

Тож вітаємо всіх читачів нашої газети зі святом Миру, Весни і Праці! Нехай воно принесе вам весняний настрій, натхнення і сили для здійснення всіх ваших задумів!

аграрний ринок

СОТ: крок у невідомість

16 травня 2008 року – це день офіційного набуття Україною членства у Світовій організації торгівлі (СОТ). Департаментом співробітництва з СОТ Міністерства економіки України членство в СОТ розглядалося як системний фактор подальшого розвитку національної економіки, лібералізації зовнішньої торгівлі і створення передбачуваного прозорого середовища для залучення іноземних інвестицій. Сьогодні, коли минув майже рік з цієї дати, можна аналізувати перші результати такого зовнішньополітичного ходу. Починати, на нашу думку, необхідно з того, які позитивні наслідки ми очікували отримати, і про які негаразди попереджали нас науковці та практики.

Засоби масової інформації постійно наголошували на невідомості нашого агропромислового комплексу в умовах лібералізації торговельного режиму. Повертаючись у минуле, можна пригадати паніку серед українських виробників щодо наповнення ринків дешевими закордонними аналогами. Можливі негативні наслідки для АПК членства України у СОТ можна коротко сформулювати таким чином: відбуватиметься подальше зниження конкурентоспроможності української продукції та втратиться український ринок збуту, що призведе до зниження рівня виробництва продукції, зменшення кількості робочих місць та скорочення заробітної

плати. Заспокоїливо звучали прогнози щодо можливостей у СОТ. Зокрема, очікувалося значне покращення інвестиційного клімату в Україні, активізація різного роду реформ, подолання корупції, а головне – вільний доступ української продукції до світових ринків збуту.

Основні прояви впливу членства України у СОТ необхідно простежувати за допомогою аналізу участі України у міжнародній торгівлі. На сьогодні Україна має негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами. Це означає, що ми експортуємо менше, ніж імпортуємо. За даними Державного комітету статистики України у січні-лютому 2009 р. воно становило 2 708,3 млн. дол. США проти 2 758,5 млн. дол. США в аналогічному періоді 2008 р. Не дивлячись на це, так звана «найбільш проблемна галузь» – АПК – має позитивне

сальдо зовнішньої торгівлі. У першому кварталі поточного року АПК України експортував продукції на суму 2,36 млрд. дол. США, отримавши позитивне сальдо у розмірі 882 млн. дол. США.

Порівняння показників експорту та імпорту за 7 місяців минулого року (з червня по грудень), коли світ почав сприймати нас як повноправного члена СОТ, свідчить про значне зростання обороту України у міжнародній торгівлі агропродукцією. Так, зовнішньоторговельний оборот АПК за червень-грудень 2008 р. збільшився на 82% порівняно з аналогічним періодом 2007 р. В абсолютному виразі це означає, що сумарне значення експорту та імпорту зросло на 11,96 млрд. дол. США. При цьому у попередні роки зростання становило 32,9% (2007р.), 8,4% (2006 р.), 34,0% (2005 р.). Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі АПК також зросло, причому у 2,8 рази.

Таким чином, активізацію участі у міжнародній торгівлі ми отримали, але чи виграють від цього пересічні громадяни, які змушені будуть споживати не лише іноземні продукти, але й продукти вітчизняного виробництва з іноземної сировини?

За 7 місяців 2008 р. за кордоном Україна почала купувати у 6,5 раз більше м'яса та харчових субпродуктів, у 3,2 рази більше овочів та коренеплодів, у 2,2 рази більше плодів, горіхів та цитрусових, ніж в ана-

логічному періоді 2007 р. Показовим є те, що темпи зростання обсягів імпорту по цих продуктах у 2007 р., порівняно з 2006 р. становили 5,7; 28,3 та 1% відповідно. Імпорт насіння та плодів олійних зріс на 96,7%, а цукру та виробів з нього – на 85%.

Експортувати з червня 2008 р. АПК став більше на 72,7%, ніж з червня по грудень 2007 р.: в 11,8 рази зріс експорт зернових культур, в 2,7 рази – насіння та плодів олійних культур. Але, не слід забувати, що експортна орієнтація даних позицій значно залежить від погодних умов, які можуть спричинити як рекордні, так і низькі врожаї, при яких існуватиме загроза внутрішнього забезпечення. Крім того, значний вплив може спричинити політика конкурентів щодо захисту власних виробників-експортерів. Наприклад, до 9 квітня 2009 р. зерновий комітет Єврокомісії видав ліцензії на експорт 17,1 млн. тонн пшениці, що у 2 рази більше показника на аналогічну дату минулого сезону (6,5 млн. тонн). Крім цього, видавалися і ліцензії на субсидований експорт 62 тис. тонн. Після набуття членства у СОТ Україна стала експортувати у 2,2 рази більше живих тварин. До речі, поставляти на європейський ринок українські виробники можуть саме живих коней і віслуків, а також мед та морську рибу, сухе молоко для виготовлення кормів для тварин (за умови відсутності в даному продукті залишкових

кількостей забруднювачів), рибу продукцію для харчового споживання.

Через місяць закінчиться перший рік з п'яти перехідних, наданих нам для адаптації до функціонування за умов членства у СОТ. Ми намагалися представити певні факти, які можуть бути наслідком цього. Але очевидно, що робити остаточні висновки щодо негативів чи позитивів членства у цій організації ще дуже рано. Тим більше, що нам «пощастило» пережити впливом світової економічної кризи.

Наталія Волченко,
експерт центру стратегічних досліджень АПК Сумського НАУ

фотовиставка

По забутих колах власної пам'яті

«Що потрібно тобі, шукай тільки в собі»

Григорій Сковорода

Сенсаційні світлина нещодавно відкрились для перегляду в читальній залі бібліотеки університету. На виставці «Згадай себе... сто років тому» - старовинні фотографії з зображенням сум'ян століття назад. Фотографії у збільшеному вигляді так вдало перекадані на полотно, що здається, їх персонажі ось-ось знову, як колись, пройдуться по Троїцькій,

Воскресенській, Соборній...

Вдивляючись у витончені риси облич з очима, наповненими гідністю та благородством, з сумом відзначаєш, наскільки безповоротно відбувається нівелювання особистості, втрачається щось найголовніше в людській сутності...

Приватна колекція, яка буде експонуватися

в бібліотеці до кінця травня, складається з фотографій, виготовлених прославленими фотомайстрами

П. Макашовим, К. Грамом, Г. Крюгером в кінці XIX початку XX століть. П. Макашов, котрий приїхав до Сум на запрошення І. Харитоненка, увіковічував на листівках наше місто протягом 40 років. Причому, негативи майстер робив у своїй лабораторії, а самі листівки друкувалися у кращих видавництвах Німеччини та Швеції.

Можливість за допомогою фотографій відчувати справжній дух тієї епохи подарував нам підприємець, колекціонер-подвижник Сергій Іванович Гуцан. Про таких людей говорять, що вони «не шукають місце під сонцем, сонце їх знаходить само». Побувавши майже в 30-ти країнах світу, серед яких Китай, Індія, Марокко, Іран, майже всі країни Європи, він тепер організовує своїм коштом виставки в сільських школах, даючи можливість сільським школярам віртуально подорожувати по далеких світах.

Та для колекціонера рух вперед ховається в минулому. Поштовхом для колекціонування старовинних фотографій було фото рідних, яких не стало в голодний 1933-й. У колекції С.І. Гуцана є досить рідкісні експонати початку XIX ст., зображені ще на металічних пластинах. Подібні зберігаються в Ермітажі.

На презентації колекціонер розповів трепетну історію про те, як він повернув з небутих світлину сім'ї білогвардійського офіцера. Зверху вона ретельно була заклеєна фотографією з зображенням червоного комісара.

Особливий інтерес у присутніх викликало фото молодого гусара О.К. Булатовича, віднайдене колекціонером в с. Луциківка Білопільського району. Вперше про О. Булатовича – дослідника Ефіопії, військового радника Менеліка II, дослідник прочитав у романі В. Пікуля «Гусар на верболоді».

Там розповідалось, що О. Булатович, котрому світила блиска дипломатична та військова кар'єра, раптом приймає чин монаха на Святій Горі Афон в Греції. У перші роки революції повертається в с. Луциківка, де колись був маєток матері, живе життям праведника – в печері. Був вбитий в 1918 році.

Присутня на презентації виставки Котницька С.П., юрист за фахом, гостинно запросила на свою малу батьківщину відвідати мого І. Булатовича, вконтинітись світлій пам'яті схимомонаха о. Антонія.

Настоятель церкви Святої Валентини о. Олексій, звертаючись до присутніх з глибоко проникливим, мудрим словом духовного наставника, відзначив, що подібні світлина, представлені на виставці, несуть не лише інформацію, а головне – душевність, якої так бракує в наш час.

Співробітник бібліотеки Стрілець Л.К., в минулому майстер з пошиття одягу, додала, що по експонованих фото можна вивчати історію костюму. А дружина колекціонера пані Наталія була одягнена у стильну прабабусину керсетку. Подібну можна побачити лише в музеях.

Презентація виставки пройшла в напруженій, творчій атмосфері, бо студенти та викладачі університету мали змогу поспілкуватися з її гостями – визнаними корифеями краєзнавчої справи Сумщини: В.В. Комаровим, автором нарисів про засновника нашого міста «Кондратьєви. Род вои-

нов и благотворителей», дописувачем текстів до історико-архітектурного альбому «Суми. Вулицями старого міста»; з Р.В. Сергієнко – корінною сумчанкою, дослідником, автором видання «Прогулки с дилетантом или Мой дом в интерьере Троицкой»; з В.Ф. Токаревим – відомим колекціонером з більш як 30-літнім стажем, котрий став справжнім експертом з дореволюційних Сум.

Хочеться вірити, що в час, коли на зміну людським відношенням приходять відношення ринкові, світлина колекції виставки С.І. Гуцана хоч в якійсь мірі настановить на розуміння того, що в життєвій суєті суєти і марноті марнот єдине, що є воістину цінним і вартісним – це любов. Любов до ближніх, до рідної прабатьківської землі.

Любіть! А решта вам воздається.

Надія Демиденко,
заступник директора бібліотеки

Лабораторія практичного права консультує: Правове регулювання припинення та розірвання шлюбу

Необхідність роз'яснення такого питання, як припинення та розірвання шлюбу, сформувалася в силу практичної діяльності Лабораторії практичного права, оскільки майже кожне третє звернення стосується шлюбних відносин.

Відносини, що виникають між подружжям, регулюються нормами Сімейного та Цивільного кодексу України.

Відповідно до положень Сімейного кодексу України підставами припинення шлюбу є смерть одного з подружжя або оголошення його померлим, розірвання шлюбу.

Якщо один з подружжя помер до набрання чинності рішенням суду про розірвання шлюбу, вважається, що шлюб припинився внаслідок його смерті.

Якщо ж один із подружжя помер в день набрання чинності рішення суду, то такий шлюб припинився внаслідок його розірвання.

Розірвання шлюбу здійснюється державним органом реєстрації актів цивільного стану (за спільною заявою подружжя або одного з них) та за рішенням суду (за спільною

заявою або позовом одного з подружжя).

Подружжя, яке не має дітей, має право подати до державного органу реєстрації актів цивільного стану заяву про розірвання шлюбу. Цей орган виносить постанову після спливу одного місяця від дня подання заяви незалежно від наявності майнового спору між подружжям. За заявою одного із подружжя шлюб розривається, якщо один із подружжя визнаний безвісно відсутнім, неідездатним чи засуджений за вчинення злочину до позбавлення волі на строк не менше, як три роки.

Шлюб припиняється з дня винесення постанови державним органом реєстрації актів цивільного стану про розірвання шлюбу.

Відповідно до Сімейного кодексу кожен з подружжя має право пред'явити позов про розірвання шлюбу. Винятком є вагітність жінки й наявність у подружжя дітей віком до 1 року. Якщо такі підстави наявні, то законом встановлено такі випадки, коли суд все ж задовольняє позовну вимогу:

1) якщо один з подружжя вчинив протиправну поведінку, яка містить ознаки злочину, щодо другого з

подружжя або дитини;

2) якщо батьківство зачатої дитини визнане іншою особою;

3) якщо батьківство дитини визнане іншою особою або за рішенням суду відомості про чоловіка як батька дитини виключено із актового запису про народження дитини.

Позовна заява подається до суду за місцем проживання позивача у письмовій формі відповідно до вимог ст.119 ЦПКУ.

До позовної заяви додають свідоцтво про шлюб, копію свідоцтва про народження дитини (якщо вона є), довідки про заробітну плату свою та чоловіка, квитанція про сплату державного мита, копія позовної заяви або їх копії.

Особа має сплатити державне мито в розмірі 8,5 грн. (відповідно до Декрету КМУ «Про державне мито» від 21.01.1993 р. №93 - 0,5 неоподаткованих мінімумів доходів громадян).

У процесі розгляду справи суд з'ясує фактичні взаємини подружжя, дійсні причини позову про розірвання шлюбу, вживає заходів щодо примирення подружжя, якщо це не суперечить моральним засадам суспільства.

Суд розглядає справу протягом

певного терміну, але не більше 2 місяців з дня відкриття провадження у справі. Однак за для примирення подружжя суд має право відкласти розгляд справи на строк не більше 6 місяців.

Шлюб припиняється з моменту набрання чинності рішенням суду про розірвання шлюбу. Розірвання шлюбу, здійснене за рішенням суду, має бути зареєстроване в державному органі реєстрації актів цивільного стану, за заявою дружини чи чоловіка і засвідчується Свідоцтвом про розірвання шлюбу.

Жінка та чоловік мають право залишити прізвище, яке набуто у зв'язку з реєстрацією шлюбу, або відновити дошлюбне прізвище. Право на повторний шлюб виникає після розірвання шлюбу та одержання Свідоцтва про розірвання шлюбу.

Бажаю, щоб ваші сім'ї були люблячими, міцними, незважаючи на випробування, які нам ставить життя, повні радості й щастя.

Будемо раді дати Вам відповіді на запитання правового характеру, які для Вас є актуальними.

Звертайтеся за допомогою до Лабораторії практичного права юридичного факультету СНАУ.

Ми знаходимося в головному корпусі, аудиторія 01.

Тел. 78-76-42

e-mail: snaujurklina@mail.ru

www.lawlab.nm.ru

Консультував
Бабченко Валерій,
студент 4 курсу юридичного
факультету

інтерв'ю

Спорт не заради грошей!

Усім відомо, що університет не лише навчає, а ще й виховує. Ну, з тими то хоче навчитися й розвинути себе в конкретних

Як ти навчалась тактиці гри?

Спочатку намагалася тримати м'ячик на столі. Потім почала освоювати техніку подачі та інших прийомів, як правильно рухатися під час гри. Більшість часу лише відпрацьовувала удари, адже саме це є основним, а не гра на рахунок чи швидкість. Головне – навчитися правильно все виконувати, швидкість прийде з часом.

Які риси характеру виробляє гра в теніс?

Перш за все – це настирливість, вміння на пару кроків випереджати дії супротивника, і, звичайно, розвивається периферичний зір, концентрується увага. Стаєш більш врівноваженим, бо, коли виходить спортсмен на поєдинок і починає хвилюватися – це означає кінець. Запустиш в себе хвилювання – воно розійдеться по всьому тілу і неодмінно призведе до програшу. Тут залишаються лише ті, хто має владу над собою. За помилки ми стрибали по 350 раз зі скакалкою, віджималися й присідали: так тренер привчав нас до самодисципліни. Після цього починаєш думати...

Розкажи, які курйози трапляються на змаганнях?

Через те, що над столами низько висять лампи, в них часто влучають м'ячики, і гра припиняється на якийсь момент, щоб прибрали скло зі стовпиків. Або ракетку без нагаду залишиш, а її не стало, чи комусь в око м'ячик потрапить. Але принаймні там збираються достойні супротивники, з якими можна й тактику покращити, й отримати цінний досвід.

З ким ти тренуєшся зараз?

У СНАУ я помітила, що окремі студенти мають дуже велике бажання займатися тенісом. Я коли беруся за тренування, то вони «на льоту хватають». На жаль, в універі немає тренера, а коли постійно граєш зі з слабшими, притупляється гострота. Тут техніка почала падати, бо слабнеш як суперник. Зал не призначений для занять настільним тенісом: між столами недостатньо місця для того, аби гравець міг відходити, відтак ті, хто грають, звикають робити це неправильно. Хоча, хто прагне грати в настільний теніс, той буде відвідувати заняття навіть за цих умов.

Розмовляла Світлана Плавинська

наша гордість

Губернатор вітає кращих

23 квітня 2009 року відбулася зустріч голови облдержадміністрації **Миколи Лаврика** з чемпіонами та призерами міжнародних спортивних змагань та їх тренерами.

Серед спортсменів, запрошених на зустріч, був також **Олег Бережний**, майстер спорту України міжнародного класу з біатлону, переможець та срібний призер Всесвітньої зимової Універсиади 2009 року - аспірант нашого університету.

Микола Лаврик привітав спортсменів з їх високими досягненнями і висловив їм щирі вдячність за те, що своїми рекордами і перемогами вони зберігають і примножують славі традиції українського спорту, зміцнюють авторитет Сумщини та всієї держави у світовому товаристві.

Зустріч проходила у невимужній, дружній обстановці. Спілкуючись із головою облдержадміністрації, спортсмени

говорили не тільки про досягнення, а й про проблеми, що їх турбують. Розглядалися варіанти вирішення цих проблем.

У ході зустрічі Микола Лаврик вручив спортсменам нагороди, цінні подарунки й квіти. Олегу Бережному, як і іншим спортсменам, також була вручена Почесна грамота голови Сумської облдержадміністрації.

На зустрічі були присутні провідні тренери Сумщини та керівники вищих навчальних закладів області, які висловили слова подяки спортсменам за їх високий моральний дух і фахову майстерність. Зокрема ректор СНАУ

Володимир Ладика запевнив, що університет приділяє велику увагу питанням розвитку спорту та й надалі всіляко підтримуватиме спортсменів, сприяючи вирішенню їх проблем.

А на згадку про цю зустріч у спортсменів залишаться не тільки грамоти та подарунки, а й фото з губернатором.

Олена Мовчан

поетична сторінка

«Пишу тобі лиш те, що відчуваю...»

Кохання... Це високе почуття безліч разів оспіване у світовій літературі митцями всіх країн та епох. Це особливий дар, талант, який далеко не кожному дається однаковою мірою. Лише чиста, світла душа здатна до великої, справжньої любові.

Читаючи ліричні рядки, написані **Світланою Шестаковою**, доцентом кафедри ДПА та українознавства, я мимоволі ловила себе на думці, що такі дійсно має рацію одна моя подруга, коли деяких людей характеризує всього двома словами: «Сумський філфак», маючи на увазі неординарність, витонченість, підвищену емоційну вразливість та артистизм, художність натури. Героїнею ліричних творів Світлани є ніжна, тендітна і водночас сильна Жінка з її почуттями, переживаннями, з віковим прагненням до щастя і кохання. Взагалі, поезія, а надто інтимна лірика – явище вкрай суб'єктивне, і головне в ній – це особистість автора, його погляд, думки і настрої. Переважання емоційного, чуттєвого начала є однією з основних ознак ліричного твору. Це мелодія серця, музика душі, якою так щиро ділиться з нами авторка у своїх віршах.

Холодними зимовими ночами
Пригадується те, що не збулось,
А може, і збулось, та не між нами,
Можливо, і не варті ми «чогось».

Можливо, нас нічого не єднало,
Крім марень уві сні і наяву,
Крім того, що я серцем відчувала,
Що не живу, без тебе – не живу.

Можливо, нас нічого не єднало,
Окрім хвилин позичених в раю,
Крім того, що люблю я до нестями,
Найкращу в світі усмішку твою.

Пишу тобі лиш те, що відчуваю,
Хоча, можливо, всі слова не ті,
Бо сильною я тільки виглядаю,
Насправді ж часто плачу в самоті.

Насправді ж за тобою так страждаю,
Що серце затискається й щемить,
Можливо, й справді хтось мене карає,
Тим, що без тебе я не можу жити.

Розкажи мені про всі тривоги,
Про печалі й біди розкажи,
Про далекі і близькі дороги
І про те, чим ти живеш і жив.

Розкажи, що серце відчуває,
Не тримай морозів у душі,
І зимові настрої зникають
Під прозорі весняні дощі.

Розкажи про будні і про свята,
Як життя дістало – покричи,
А якщо й нема чого сказати,
Просто подзвони і помовчи.

Заснули зорі у обіймах ночі,
Міста в солодко-сонній дрімоті,
А я маюю на папері очі,
Частіше грішні, іноді – святі.

Спокійно твоє фото спочиває
У ящику письмового стола,
Воно у сні, можливо, пригадає,
Якою з ним відвертою була.

Йому я про печаль розповідала,
Ділила горе разом з ним на два,
Я разом з ним молилась і страждала,
Складала у вірші прості слова,

Та найчастіше разом з ним мовчала,
Перлини сліз розсипав по щоках,
Бо вберегти від лиха так бажала
Примхливе щастя в лагідних руках.

Ніколи не може бути до кінця досягнутою таємниця кохання. Саме в ньому душа знаходить повноту й радість життя, злітаючи до дивовижних світлих висот. І нехай неминуче сплітаються любов і ненависть, радість і біль, – вічний пошук кохання завжди житиме в людському серці, даруючи світло, надію і втілюючись у прекрасні поетичні твори.

Олена Мовчан

спортивне життя

Свято спорту в СНАУ

15-16 квітня в СНАУ відбувся відкритий турнір з міні-футболу. У ньому взяли участь 12 команд з усіх ВНЗ нашого міста. Це було справжнє свято спорту у нашому виші, про що свідчила велика кількість глядачів та безпосередньо самих учасників дійства. У результаті двох днів напруженої боротьби місця на турнірі розподілилися таким чином:

1 місце - команда викладачів кафедри фізичного виховання «Старик»;
2 місце - команда «Лівер»;
3 місце - команда профкому студентів та аспірантів «Анч Ванч».

Організаторами заходу виступили профком студентів та аспірантів СНАУ та кафедра фізичного виховання СНАУ.

вечір пам'яті

Людина живе доти, доки живуть її творіння...

Пам'ять протистоїть нищівній силі часу 14 квітня в гуртожитку №2 СНАУ відбувся прекрасний вечір, присвячений світлій пам'яті Володимира Івасюка. Як відомо, пам'ять про великих людей має для нас не менше значення, ніж їх жива присутність. Організатором та ведучою була вихователька гуртожитку №2 Федоренко Людмила Миколаївна. Вечір відвідали мешканці гуртожитків №2 та інші гості. Прослухали багато віршів та пісень, серед яких одвічна «Червона рута» та безсмертний «Водограй». Володимира Івасюка немає в живих, але живуть його пісні, які стали народними. Вони – наше національне багатство. Бережімо їх, бо без них будемо духовними жебраками. Водограй пісень Володимира Івасюка піднімає українців над буденною суетою. Його музика найчистіша, найніжніша і найяскравіша, до неї з трепетом і хвилюванням

хочеться прилинути у хвилини радості і печалі.

Студенти дізналися багато цікавого про людину з великої літери, генія, сина України – Володимира Івасюка. Виходячи з гуртожитку після завершення, вони наспівували слова з пісні «Червона рута». Ця пісня невмируща, як і сама пам'ять про її творця, це гімн кохання щирому і юному. Отож хочеться подякувати всім, хто взяв участь у цьому вечорі.

Юлія Шестак,
студентський проректор з АГР

духовність

За знаннями – до бібліотеки

духовно збагатитися допоможе храм

Бібліотеки недаремно називають «храмами наук», де зберігаються знання, накопичені протягом усього часу людством. Наукова бібліотека – це і культурний центр, що проводить різноманітні заходи. Серед

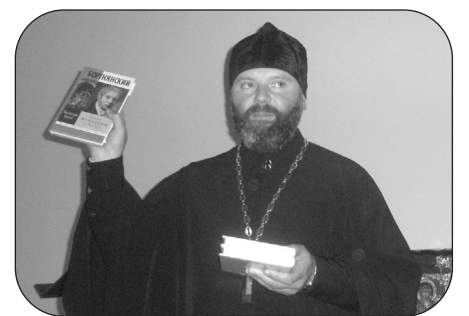

них традиційними стали години духовності з настоятелем храму Св. Валентини ієреєм Олексієм Радівіловим.

Студенти СНАУ взяли участь у ряді заходів,

проведених у читальній залі періодичних видань: «Духовність як основа життя сучасної людини» (до 1020-річчя від часу

Хрещення України-Русі); «Зимові християнські свята» (Історія святкування в Україні); «Відродження християнської духовності» (Про духовне становлення особистості); «Великий піст. Розуміння посту тілесного і духовного» (Духовне очищення і боротьба зі шкідливими звичками); переглянули фільм «Туринська плащаниця», ознайомлюючись із археологічною спадщиною світу, а також урочисто відсвяткували 5-річчя храму Святої Валентини (покровительки православної молоді).

Духовно-просвітницькі заходи орієнтують молодь на високі життєві цінності. Священнослужителі храму Св. Валентини подарували користувачам бібліотеки добірку релігійних книг, які знаходяться у відділенні наукового абонементу. Духовна література сприяє внутрішній чистоті та відповідає моральним принципам.

У наш складний час служителі церкви закликають усіх, керуючись вічними цінностями і, порівнюючи свої можливості і потреби, не сидіти, склавши руки, а працювати, щоб досягти земного щастя. Благovolіють, щоб завжди було світло в наших оселях і душах.

Р.В. Почтарьова,
зав. сектором культурно-масової роботи
наукової бібліотеки СНАУ

оголошення

Увага!

2 травня 2009 року о 10.00 в інституті економіки й менеджменту СНАУ відбудеться зустріч випускників 1991 року.

Шановні випускники, завітайте, щоб поспілкуватися з однокурсниками й викладачами та знову відчувти дух студентського життя!

посміхнись!

Студенти - очима викладачів

На цю тему редакція розмовляла із дуже відомим викладачем нашого університету. Але роздзика інтерв'ю полягає в тому, що сам викладач забажав лишитися інкогніто, тому спробуйте вгадати його ім'я у коментарях до статті.

Пане N, що ви думаєте про образ сучасного студента?

Сучасного студента спробуємо розглянути в рамках схеми: мотивація - творчість - результат. Все починається з мотивації: навіщо вступив, навіщо вчитися, що зі мною буде далі? Наших студентів можна (звичайно ж, умовно) віднести до наступних категорій...

1. **Студенти-романтики:** «Травка зелене, сонечко сія, буде інженерами вся моя сім'я»

Це дуже виховані, дисципліновані студенти. Деканат їх любить. Частина з них може вчитися тільки на «відмінно».

2. **Студенти-оптимісти:** «Що механіка – не в курсі, дожену на 5 курсі» Безпідставний оптимізм проходить, як правило, після першої ж сесії і марних намагань побачити своє прізвище у відомості на стипендію. Деканат таких студентів не любить.

3. **Студенти-песимісти:** «До Ейнштейна, як до неба, Але ж якось жити треба...»

Як не дивно, такі студенти вчаться без двійок, тому деканату вони не заважають.

4. **Студенти-прагматики:** «Скільки поле не квантуй, стережися нас, буржуй!»

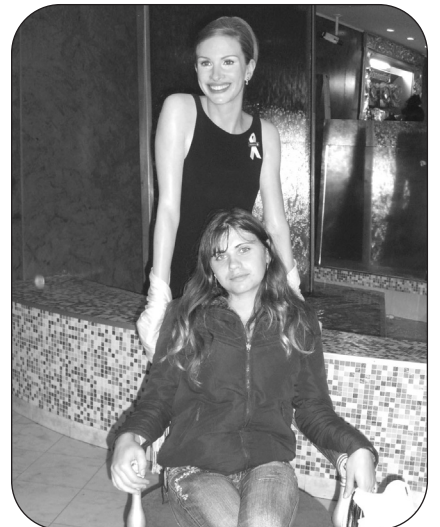
Це в тому сенсі, що зовсім скоро ключові позиції в західних університетах заберуть випускники вишів України (Росії, Китаю). Студенти-прагматики вчаться вибірково. З «правильної» дороги їх не зб'ють навіть незадовільні оцінки. Найкращі з них їдуть за кордон, під час канікул (відпустки) приїжджають до Сум, заходять в наш деканат подивитися, чи ще живий наш факультет. З ними приємно

поговорити про зарубіжний теніс, футбол і т.і.

5. **Студенти-професіонали:** «Тружусь, як пчела по утратах, и поступаю мудро: зачет сдал тут, экзамен - там. На то оно и утро». Студенти, що професійно ставляться до навчання, поєднують у правильних пропорціях найкращі якості категорій 1-4. Вони добрі, бо найкращі. Деканат таких студентів і любить, і поважає. Найкращі з них згодом стають ейнштейнами, а іноді навіть і депутатами.

Із законспірованим, але
поетичним педагогом
спілкувалася Лариса Самсоненко

фотожарт

Джулія Робертс всміхається, вона просто щаслива від того, що мала можливість сфотографуватися зі студенткою СНАУ!

Студентська весна - 2009

Люблю весну, та хто її не любить...
В. Сосюра

Хочеться перефразувати ці рядки відомого українського класика. Напевне, не знайшлося в молодіжному розважальному центрі СНАУ 8 квітня людини, яка б не любила «Студентську весну». Тут зібралися творчі колективи всіх навчальних закладів нашого міста. Ця студентська забава має вже давню історію. Ті, хто колись, на початку 90-х, були її дебютантами, сьогодні вже є її організаторами. Це дійсно мистецький рух, який має свою традицію. Як завжди, аматори представляли свої таланти в таких номінаціях: «Театральне мистецтво», «Вокал», «Хореографія» зі своїми піджанрами. Вибирати кращих довелося членам журі, головою якого була начальник управління культури та туризму Сумської міської ради Цибульська Н.О.

У першому конкурсному блоці змагалися в майстерності студенти ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації, де варто відмітити переможців фестивалю – Сергія Серебреннікова (технікум харчової промисловості НУХТ) у номінації «Виразне читання», танцювальний колектив коледжу СНАУ в номінації «Хореографія» та В'ячеслава Лукашевича (машинобудівний коледж СумДУ) у номінації «Вокал».

Серед студентських талантів, що представляли університети, членами журі були відзначені як переможці ансамбль естрадного танцю «Фаетон» УАБС в номінації «Естрадна хореографія» і танцювальний колектив «Максимум» СДПУ ім. А.С.Макаренка в номінації «Народна хореографія».

Ми ж горді з того, що в номінації «Бальна хореографія» кращими серед ВНЗ ІІІ-ІV рівнів став колектив бального танцю «Свей» (керівник Юрій Сергеев). У номінації «Вокал» серед кращих були названі наші студенти Максим Довбня та Тетяна Чернишова.

Цілий день складався весняний букет студентських талантів, і хотілося б, щоб кожен рік він тільки множився, яскраві і пишнішав.

Оксана Мусієнко,
начальник відділу виховної
та культурної роботи

